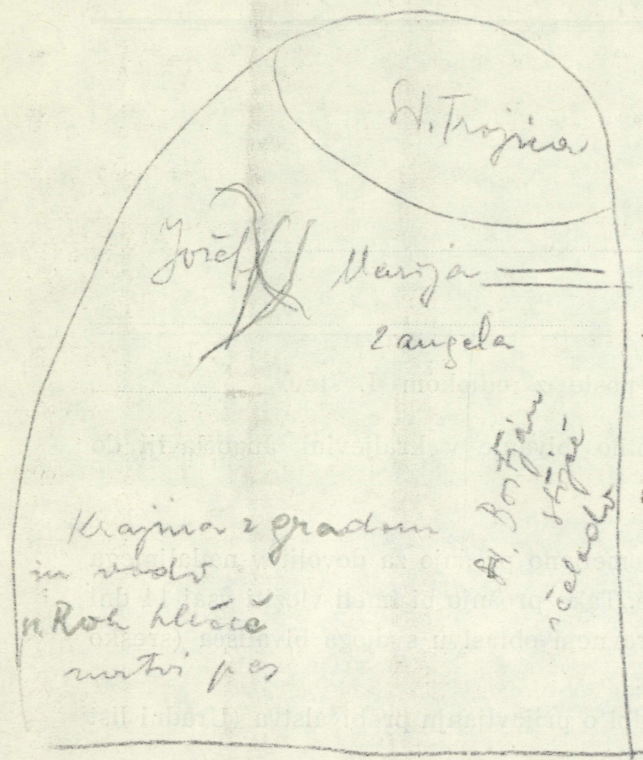

Vel.oltar: slika sv. Roka. Podpisi: Joanne

Wachtl e Vienne repinxit Anno 1836

H.A.Weissenkhirchner pinx 1682.

2 oltarja pendanta, eden z vitimi, drugi s predrtimi listnimi, atika in stebri. Vsak po 2 sliki in kipi. Slabo, novo polihromirano. Iz konca 17.stol. rižnica iz 1.pol.18.stol. sloni na vrhu. 4 slike na lesu-evangelisti. in peta blagosl. Jezus. Dobro delo, onemu mojstru, ki je slikal slike v kapeli gradu Bo-rel zelo sorodno.

Mali str. oltar sv. Antona prav tako dobro delo konca 17.stol. Vsa oprava zasluži temeljite restavracije. Kovan lesteneč iz 17.sto izredno velik.

Stele, LXXXV, 20.10.1933, str.50-51.

Vel.oltar slika sv. Roka pl.o. Podpis na desni spoda H.A.Weissenkhirchner

pinx.1682. Zraven na levi: I'annes Wachtl e Vienne repinxit anno 1836. Kako daleč gredo preslikave te spoda težko soditi. Spoda krajina z vodo in gradom. V ospredju leži skupina treh ~~mrličev~~ mrličev. Na desno od njih ob zidanem podstavku privezan sv. Boštjan, na levi v diagonalo obrnjen, v kateri

~~Vestnik sv. Roka, pri o. Ročar na desni spodaj n.a.s.w~~

v kateri leži tudi eno truplo, drugo pa je v drugi diagonali. Požez kleči sv. Rok s psom in se brača navzgor in prosi. Nad mrliča dva angelja, eden pres-trašen gleda sv. Boštjana, drugi si zatika nos. Nad tem v oblakih na vrhu sv. Trojica, na levi pa malo nižje Marija in sv. Jožef. Marija - priprošni-ca kaže na dogodek spodaj. Boštjan kmečko lep in plemenit obraz in tako sv. Rok v poltemi v obleki karakter. rjavi kot pri apostolu v Habahu. Obraz sv. Jožefa tudi.

Marijin obraz, ki je precej v temi spominja na podobne v *Zamurju*. Kompozici-ja italijanska, tudi občutje form.

Stavba: spredaj pred fasado zvonik, pravokotno obokana ladja, prezbiterij precej dolg obokan, zaključen s tremi stranicami 8kota. Baročen tloris 17.sto 3 oltarji iz konca stol. Str. dva imata karakter. delitev navzgor z atiko. Eden ima svedraste stebre, drugi *proforn* ornamentiko. 4 slike, razen sv. Antona v juž. str. oltarju, ki je nekoliko boljši in ima na levi spodaj podpis: Ant: Douetscher Pinx. 1782.

Prižnica je lepa in kot n. silca orla z razprostrtimi perutmi in 3 dobrih slik 4 evangelist v in Zveličar. Na steni angeljski in Moizesove table. Dobro delo 1. pol. 18. stol. Se en str. oltar je preprosto delo zač. 18. stol. Prav čeden je okvir kipa v sredi.

Verjetno je tu vodila stara rimska cesta iz Ptuja(najdenih več urn in denarja).Cerkev je bila baje zidana 1675.Podoba v vel.oltarju ima poleg svetnikov tudi prizor pomoga kuge, ki je takrat v teh krajih razsajala. Mogoče je bila cerkev postavljena kot zaobljuba v tej bolezni.

Slov.gospodar, 1.1879, str. 259.

.... Od Weissenkircherjevih del se nahaja na slovenskem Stajerskem za njegov razvoj dovolj značilnih. Med zgovornejša v rdečkasto-rjavem koloritu po Ložhovi šoli je šteti Sv. Roka v Cezanjevcih pri Ljutomeru (1682. signira

Dr. Franjo Šijanec: Slikar Franc Mihael Strauss.

ČZN. XXVII. 1932. str. 3.

(ZESENDORF)

Župna cerkev, posvečena sv.Roku in Sebasžijanu.
Pravilno orientirana cerkev stoji v vasi, ležeči pod severnim pobočjem
Kamenščaka v n.v. 188m.

Viri in literatura: Fr.Kovačič: Ljutomer, Maribor 1926; p.79-84; M.Zadnikar;
Umetnostni spomeniki v Pomurju, Murska Sobota 1960; p.34 .Farna kronika;

Karakteristika: Cerkev sestavljajo: prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, nelo-
liko ožji in nižji $3/8$ zaključeni presbiterij in na severu mu prižidana
pritlična zakristija. Gradnja je mešana, omatana. Strehe so opečne, zvonikova
čebulasta, pločevinasta. Ob severni strani stolpa so prizidana manjše stop-
nice, vodeče na pevsko emporo. Cerkev je poželskega baročnega videza.

Zunanjščina: Prizmatičen zvonik delita dva pasasta zidca v tri etaže, ka-
terih gornjo mnogo višjo spremljajo vogalne lizene. Vhod v zvonik je obli-
kovan s pp, ušestim, profiliranim portalom, kronanim s trikotnim čelom, okra-
šenim s školjko. Vhodne kovane mrežaste vrtnice so iz 19.stoletja. Zvonica
je križno obokana. Ob portalu sta ppk niši. Ladjo in presbiterij opasujeta
talni zidec in profiliran fabion. V južnem delu zahodne ladijske fasade je
ppk niša. Njena južna podolžnica ima preprost pp portal in dve ppu okni,
severna podolžnica pa dve ppu okni in kamenit profiliran ušesast portal s
profilirano gredo. Presbiterij ima v južni steni dve ppk okni, v zaključ-
ku tri zazidana ppk okna in severni steni eno ppk okno. Zakristija je jasem
vendar baročen prizidek z enakim fabionom. Njena pp okna imajo kamnite prise-
kane police in kamnite okvire z robom, zahodni portal pa je pp, in verjetno
originalen. Vsa okna zapirajo mreže, ki so prevokotne.

Notzanjščina: Tlak je črno- bel, cementen. Zidana pevška empora počiva na
dveh toskanskih stebrih in treh križnih obokih ter je po robovih obokov in na
fasadi okrašena z bisernikom, ki oblikuje različno oblikovana polja. Ladjo
členijo podvojeni pilastri, oproge in banja s tremi pari sosvodnic. Oproge

in obočno teme krasi bisernik, ki oblikuje baročno razgibana polja. Ventilacijsko napravo krasi osatasti akant (odprtina). V ladji vodijo glavni, kameniti ppk portal in dva stranska pp portala, katerih severni je skoraj pod emporo, južni pa v srednji traveji, ki oblikuje dve ppk niži, od katerih v severni je oltar, v južni pa že omenjeni portal. Ppk slavalok je bogato okrašen z bisernikom, ki oblikuje v temenu dvorani križ. Presbiterij členijo trije pari podvojenih pilastrov, pokriva pa banja s sedmimi sosvodnicami. Obok krasi bisernik, ki oblikuje baročno razgibana polja. Ostenja oken so stopničasta in tipična za 17. stoletje. Zakristijski pp portal je profiliran, vratnice so originalne. Zakristijski tlak je črne-bel cementen, obok pa križni. Zahodni portal je kasneje pred Presbiterijev zidov v zakristiji dokazuje, da je ona baročen prizidek.

Oprava: Glavni oltar ima zidano prizmatično menzo, podstavek in visoka predela stopata ob menzi pravokotno v prostor, sledi stebriščni nastavek z golčasto usločeno gredo, okrašeno z ravnima kriloma in kronano pdp atiko, ki je zaključena s trikotnim čelom, okrašenim s putoma inkrižem ter ob strani ovešena z akantom. Nastavkovi ušesi sta akantasti, na krilih sedita puta, ob stebrih stojita manieristična Kx Pezer in Pavel, ~~px kaxkxksa~~ Marijexkxkxkxjiaxknaxkxrhaxinxkxkxnikixkxndajjkkixjxkxksannxkxpnajjksignirana osrelnje pa zavzema velika ppk opl slika Roka in Sebastijana ter proseče Marije s Trojico na vrhu in bolniki spodaj, ki je des no spodaj signirana H.A. WEISSENKIRCHNER PINX 1682. Baročen tabernakelj decenija 1730- 1740 spremijata voluti s školjkovino in glavico, krona baldahin z razdrto dra-perijo, obdajata angela - demonstranta, krasí skupina Križanega s Simonom Girenskim in velikim duhovnom, nameščena pod baldahinom. V pdp čelu je sli-ka opl 3peče Rozalije. Svečniki so postklasicistični, večna luč pa pozno-baročna. Oltar je odlično delo okoli 1680, tabernakelj pa iz decenija 1730-1740. Glavno sliko je leta 1832 restavriral Wachtl, leta 1961 pa Čoro Škodlar.

Desni oltar ima zidano prizmatično menzo ter močno v prostor razvito

predelo. Nastavek nosita akanta spletena, votla, uvita in z grozdi ovita stebra, med katerima stojita kipa Urha in Blaža. Sledi ravno močno golšasto ogredje z zavihnjenima kriloma, na katerih sedita angela. Atika nosita gladka stebra, spremljana z akantovimi ušesi, zaključuje pa ravno golšasto ogredje z akantasto bordiranim čelom z Božjim očesom v štirilistu. Ob stebrih stojita svetnici-mučenici. V nastavku je nameščena ppa opl slih ANT. DOUETS-CHER PINX 1782; v atiki pa ppk opl slika mučeništva sv. Vida, verjetno delo istega mojstra. Tabernakelj je b, štirje pločevinasti svečniki pa so pozno baročni in okrašeni s školjkovino. Oltar je iz začetka 18. stoletja ter se je prvotno nahajal v grajski kapeli na Branežu. Njegov avtor ni znan in je enkrat. Odlikuje ga smisel za celoto z močnim poudarkom karakterističnih detailov.

Levi oltar ima enako menzo, predela je prostorno manj razvita, nastavek nosita uvita in ovita stebra, spremljana od akantovih ušes, ogredje je ravno in golšasto, krili sta volutasto segmentni s sedečima angeloma; atika ima last predelo, okrašeno s kartušo, gladka stebra, akantasti ušesi, ravno golšasto ogredje z volutno-segmentnima kriloma ter akantovim čelom s soncem na vrhu. V nastavku sta kipa Marije Jakobove (skrižem) in Veronike ter ppk opl slika ŽNB sedeče pod križem, katerega obletavata dva puta, Kristu v naročju pa Magdalena poljublja roko medtem ko druga žena v ozadju moli. V atiki jevtra pečasto končani opl sliki upodobljena Epifanija, ob strani pa stojita dve sveti benediktinki. Pločevinasti svečniki in kip sedeče Marije kraljice z detetom (Stuflesserjev) so pp. Oltar je kvalitetno delo iz začetka 18. stol opremljeno z istodobnimi slikami.

Oltar Frančiška Asiškega ima zidano prizmatično menzo, predela stopa enkrat prostor, nastavek nosi par gladkih stebrov in ravno golšasto ogredje s 8-kriloma, med katerima je štirilistno čelo obdano z akantom. Nastavek spremlja akantasta ušesa, v njemu pa je v izstopajočem, iz akanta spletenem pp okviru kip Franca Asiškega, ob strahih pa kipa Antona Padovanca in Jožefa z otrokom. Na menzi stoji pod baldahinom, katerega n sita dve razgibani voluti

srčasto oblikovani tabernakelj. Pločevinasta svečnika sta poznobaročna. Oltar je kvalitetno delo iz začetka 18. stoletja.

Prižnica. Ovalno prižnico s tremi angelsko zaključenimi volutami in stopniščno ograjo, okrašeno s tračno ornamentiko, nosi ogromen črni orel, simbol Janéza Evangelista. Kancelo ktase tri na les slikane oljne pódobe Luké, Matevža in Marka, ki so po stilu sodeč celo Weissenkirchnerjevo delo. Kvaliteteñ je tudi angelček na ograji, ki nosi križ, Ovalen baldahin krasi jo štiri volute ter večja skupina angelov, ki nosijo dekalog. Prižnica je kvalitetno delo iz četrtine 18. stoletja.

Križev pot po Führichu je bil leta 1895 prinešen iz ljutomerske cerkve. Neoromanski krstilnik iz sivega marmorja je pribavil kamnosek Rožmán s Pobrežja leta 1929. Orglje so delo Jožefa Brandla iz leta 1902. in v postklasicistični omari. Klopí so postbaročne. Baročna zakristijska omara je iz začetka 18. stoletja.

Oprema je bp.

Zvonik: Zvon je iz leta 1925.

Podstrešje: Kaže na enotno opečno gradnjo. Tu se nahaja uho levega stranskega oltarja.

Resume: Za časa kuge je bila leta 1645 postavljena sredi vasi kapela Roka in Sebastijana, ki je bila v prednjem delu zidana, v zadnjem pa lesena. Leta 1674 se je začelo nabiranje materiala za gradnjo sedanje cerkve, pri čemer je sodeloval tudi braneški graščak Tomaž Ignacij Mauerburg, ki je naročil načrte pri graškem stavbeniku Janezu Pozu. Po pogodbi naj bi bila cerkev obokana, beljena, imela naj bi kor; zakristijo, podstavke za tri oltarje in grobnico pred glavnim oltarjem. Cerkev je bila zgrajena v letih 1675-1676, zvonik pa leta 1679. Opravo je cerkev dobila koncem 17 in v začetku 18. stoletja. Zunaj in znotraj je bila cerkev obnovljena leta 1763. in 1904, sedanje tlak pa je dobila leta 1890.

Okolica: Župnišče je iz leta 1929.

Konservatorske opombe: Cerkev je potrebna obnove na zunanjščini in v

notranjščini, čeprav ne propada in je vzdrževana.

Registerske opombe: Vlož. števil. 1., parc. števil. 1 k.o. Cezanjevci. Vzdrževalni stroški so bili kriti iz lastnikovih sredstev.

Ostalo:

Opombe: Ker je bila leta 1716 vpeljana bratovščina Antona Puščavnika in leta 1717 posvečen poleg glavnega še Antonov oltar, je ta verjetno v cerkvi od vedno, ne pa prinešen iz braneške grajske kapele.

Jože Cirk: Zgodovinski mariborske topografije, (1966?).